nieuws

Wereldbank buigt zich over gevolgen van 'land grabbing'

nieuws

Samen met de investeringen in landbouwgrond in ontwikkelingslanden, groeide de bezorgdheid dat lokale gemeenschappen door buitenlandse investeerders van hun grond en hun rechten beroofd worden. De Wereldbank stelt in een rapport dat het respecteren van de bestaande landrechten de sleutel is tot rechtvaardige en economisch verantwoorde investeringen.

14 SEPTEMBER 2010 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:12

Lees meer over:
wereld
landbouw algemeen

Samen met de investeringen in landbouwgrond in ontwikkelingslanden, groeide de bezorgdheid dat lokale gemeenschappen door buitenlandse investeerders van hun grond en hun rechten beroofd worden. In een omvangrijk rapport concludeert de Wereldbank dat het respecteren van de bestaande regelgeving omtrent landrechten de sleutel is tot rechtvaardige en economisch verantwoorde investeringen.
Samen met de toegenomen vraag naar biobrandstoffen en de financiële crisis, leidde de stijging van de voedselprijzen in 2008 tot grote belangstelling bij investeerders in (goedkope) landbouwgrond in ontwikkelingslanden. In opdracht van de Werelbank screende onderzoeker Klaus Deininger de 14 landen waar het meeste landbouwgrond beschikbaar is en waar de investeerders de meeste interesse hebben getoond. Ook grote landaankopen in andere landen zijn opgenomen in het rapport.
De vraag naar landbouwgrond blijkt enorm. In 2009 alleen al, zouden buitenlandse investeerders 45 miljoen ha landbouwgrond verworven hebben. Daarbij richten zij zich vaak op Afrikaanse landen met een zwakke regering en dito afdwinging van de wetgeving. De transacties gaan dan ook vaak gepaard met een miskenning van eigendomsrechten en zijn dikwijls niet duurzaam op sociaal, economisch of milieuvlak.

Volgens Agriterra, een Nederlandse ngo die zich inzet voor sterke landbouworganisaties in ontwikkelingslanden, kwam de Wereldbank in april dit jaar daarom onder vuur te liggen omdat zij stelde dat aankopen van landbouwgrond door bijvoorbeeld banken onder strikte voorwaarden wel kunnen. Ngo's hekelden toen die uitspraak en stelden dat gronddeals in ontwikkelingslanden volledig onaanvaardbaar zijn, welke richtlijnen ook gevolgd worden. De Wereldbank kreeg onder meer kritiek van hulporganisatie Oxfam en van het Wereldvoedselagentschap FAO, die de transacties als een vorm van neokolonialisme beschreven.

Het onderzoek kwam er niet alleen na de kritiek van ngo's op de praktijk van 'land grabbing' in ontwikkelingslanden, maar ook nadat een aantal ontwikkelingslanden de Wereldbank vroegen om te helpen met de afhandeling van de verkoop van grote landbouwarealen. Als gevolg van het gebrek aan duidelijke gegevens, hebben autoriteiten het vaak moeilijk een weloverwogen beslissing te nemen en komt veel speculatie voor. Nu stijgende voedsel- en grondstofprijzen de prikkels zijn die een grootschalige grondverwerving stimuleren over de hele wereld, is het belangrijker dan ooit voor overheden en voor de internationale gemeenschap om lokale landrechten te beschermen, schrijft de Wereldbank in het rapport.

De Wereldbank, altijd een voorstander van de verkoop van landbouwgrond door arme landen, erkent nu dat landrechten van kleinschalig opererende boeren vaak worden geschonden en dat het mogelijk is dat in een land een voedseltekort is en tegelijk voedsel wordt geëxporteerd. De organisatie houdt wel vol dat de verkoop van grote arealen landbouwgrond een bijdrage kunnen leveren aan het terugdringen van honger.

"Heldere wetgeving maakt het waarschijnlijker voor bestaande eigenaars om direct met investeerders te onderhandelen, om meer geld voor de landoverdrachten te verkrijgen en om er zeker van te zijn dat investeringen de lokale bevolking ten goede komen."

De Wereldbank beveelt onder meer aan om eigendomsrechten van lokale gemeenschappen te erkennen en te beschermen. De wetgeving moet verbeterd worden om beter om te kunnen gaan met de toegenomen druk op landbouwgrond. Wanneer buitenlandse investeerders grond verwerven dan moet dat volgens de Wereldbank gepaard gaan met meer transparantie en meer dialoog met de lokale gemeenschappen. Bovendien moeten inspanningen geleverd worden om de investeringen beter in te passen in het landbouw- en ontwikkelingsbeleid van het land in kwestie en moeten ook sociale- en milieustandaarden nageleefd worden.

"Een consequent gegeven in verschillende regio's is dat beter gedefinieerde eigendomsrechten bijdragen tot meer rechtvaardigheid", zegt onderzoeker Klaus Deininger. "Het beschermen van rechten is een noodzakelijke voorwaarde om het best

gebruik te maken van de productieve activa." Deininger stelt dat vooral Afrika de investeringen in moderne technologie, infrastructuur en het openen van markten niet kan missen. "Het is cruciaal dat de productiviteit van kleinschalig opererende boeren wordt opgevoerd, zoals bij de verkoop van landbouwgronden in Peru en Chili is gebeurd. Maar die investeringen kunnen alleen duurzaam zijn als iedereen profiteert", aldus Deininger. "Zoek daarom uit wat het concurrentievoordeel van een land is, dan kunnen investeerders helpen om dat doel te behalen."
Meer info: Rising Global Interest in Farmland

Bron: eigen verslaggeving/Agriterra/Agrarisch Dagblad

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada